

JÄRNVÄGSUTREDNING

Sundsvall – Härnösand

Sundsvall-, Timrå- samt Härnösands kommun, Västernorrlands län

PM – Förorenad mark

2013-10-15

Titel: PM – Förorenad mark

Utgivningsdatum: 2013-10-15

Utgivare: Trafikverket

Kontaktperson: Marie Svahn

Uppdragsansvarig: Anders Brandt, Tyréns AB

Distributör: Trafikverket, Box 186, 871 24 Härnösand, telefon: 0771-921 921

Innehåll

Innehåll

1	Orientering	4
1.1	Bakgrund	4
1.2	Syfte	4
1.3	Avgränsning	4
2	Tidigare utredningar	4
3	Utförda utredningar	4
4	Resultat	5
5	Bedömd föroreningsituation	6

Bilaga 1. Sammanställning MIFO-objekt inom korridorsalternativ -
Järnvägsutredning Sundsvall-Härnösand

1 Orientering

1.1 Bakgrund

Tyréns har sammanställt och utrett omfattning av potentiellt förorenad mark inom och i anslutning till korridorsalternativ för järnvägsutredning Sundsvall – Härnösand.

1.2 Syfte

Föreliggande rapport syftar till att ta fram och redogöra underlag i form av potentiellt förorenade områden inom och i anslutning till korridorsalternativ inom järnvägsutredning Sundsvall – Härnösand. Underlaget ska ligga till grund för miljökonsekvensbeskrivning för bygg- och driftsskede samt kostnadsuppskattning för ny järnväg.

1.3 Avgränsning

PM omfattar sammanställning av potentiellt förorenade områden i och i anslutning till korridorsalternativ för järnvägsutredning Sundsvall - Härnösand. Potentiellt förorenade områden utgörs av objekt registrerade i länsstyrelsens MIFO-databas (MIFO, metodik för inventering av förorenade områden) för potentiellt förorenade områden i Västernorrlands län.

2 Tidigare utredningar

I tidigare förstudie Sundsvall-Härnösand (2010-03-30, dnr TRV 2010/56900) har ingen utredning eller sammanställning skett med avseende på potentiellt förorenade områden.

Länsstyrelsen har identifierat och i vissa fall riskklassat potentiellt förorenade områden inom Västernorrlands län. Dessa områden finns sammanställda i en MIFO-databas, som administreras och samordnas av Länsstyrelsen Västernorrlands län. Databasens innehåll har legat till grund för föreliggande utredning.

Länsstyrelsens kartläggningsarbete har till stor del bestått av arkivstudier och de potentiellt förorenade områden som ingår i databasen har inventerats i varierad omfattning. Samtliga områden har klassats utifrån branschklass. En del områden har även riskklassats enligt Naturvårdsverkets MIFO-metodik (Naturvårdsverkets rapport 4819) utifrån insamlat underlag från respektive verksamhet.

I MIFO-databasen förekommer omkring 770 potentiellt förorenade i området mellan Sundsvall och Härnösand, varav 63 objekt ligger inom eller i nära anslutning till identifierade korridorsalternativ. Ett identifierat objekt behöver inte vara förorenat utan innebär endast att det har förekommit verksamhet som kan ha gett upphov till föroreningar. Naturvårdsverket och länsstyrelserna har utfört en branschkartläggning (BKL) där varje industri och verksamhetsbransch tilldelats en så kallad branschklass 1-4. Objekt som placerats i branschklass 1 och 2 ska inventeras. Inventeringen som utförts på en del objekt följer MIFO-metodiken. De inventerade objekten har tilldelats en riskklass 1-4, som grundar sig bl.a. på föroreningens nivå, farlighet och spridningsmöjlighet. Klass 1 innebär mycket stor risk och klass 4 innebär liten risk. Branschklass enligt BKL är inte detsamma som riskklass enligt MIFO.

3 Utförda utredningar

Föreliggande rapport redogör för potentiellt förorenade områden inom föreslagna korridorsalternativ, vilka sammanställts och rangordnats. Rangordningen har skett utifrån följande aspekter 1.) korridorsalternativ, 2.) riskklass enligt MIFO i de fall ingen riskklassning är genomförd samt 3.) branschklass. Syftet med rangordningen

är att identifiera objekt som bedöms innebära stora konsekvenser i bygg- och driftskedet.

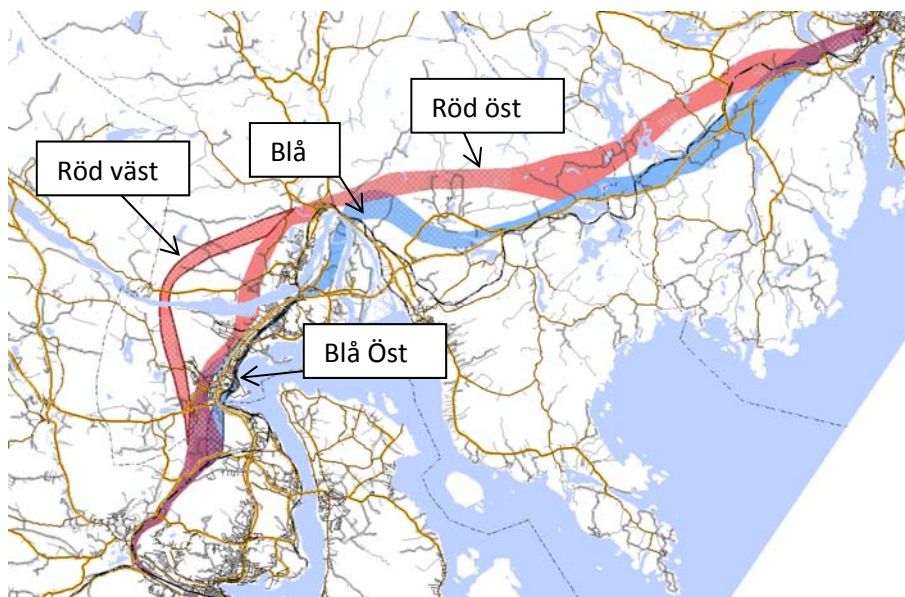
Samtliga MIFO-objekt är inte riskklassade i MIFO-databasen, men däremot branschklassade. Det framgår inte i MIFO-databasen om den identifierade verksamheten är i drift eller nedlagd. Av de MIFO-objekt, inom korridorerna, som bara är branschklassade, så har objekt med följande branschklasser valts ut:

- Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel
- Industrideponier
- Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall
- Drivmedelshantering
- Skrothantering och skrothandel
- Sågverk med doppning
- Plantskola

Dessa objekt har bedömts vara alternativskiljande i arbetet med järnvägsutredningen. Länsstyrelsen i Västernorrlands län har riskklassat MIFO-objekt branschvis, vilket innebär att inom vissa branscher finns mer eller mindre underlag gällande föroreningars haltnivåer, farlighet och spridningsförutsättningar. Industrideponier och avfallsdeponier är exempel på sådana branschklasser.

Översikt över de fyra korridorsalternativens utbredning redovisas i figur 1.

Figur 1. Översikt korridorsalternativ Järnvägsutredning.

4 Resultat

Inom korridorerna identifierades 63 MIFO-objekt, vilka fördelade sig enligt tabell 1. För MIFO-objekt inom de fyra korridorsalternativen, se bilaga 1.

Översikt över utvalda korridorsalternativ redovisas i figur 1.

Tabell 1. Sammanställning MIFO objekt inom respektive korridor

Korridoralternativ	Antal (st)
Röd väst	1 st
Röd öst	34 st
Blå	37 st
Både Röd väst och Blå	17 st
Blå öst	5 st
Totalt	63 st

5 Bedömd föroreningsituation

Ett flertal potentiellt förorenade områden finns inom korridoralternativen. De mest vanligt förekommande branscherna är: avfallsdeponier, industrideponier, bilverkstäder, kemtvättar, sågverk m.fl. Förorenade områden är mest frekvent förekommande i anslutning till Järnvägens utgång från Sundsvall, passagen över Sörberge, östra delen av Timrå vid Östrand, passagen vid Bergforsen samt ingången mot Härnösand.

Nedan redogörs för exempel på identifierade MIFO-objekt inom utredningsområdet för Järnvägsutredningen.

Vid utgången från Sundsvall, i östra delen av Nacksta industriområde, inom järnvägsutredningens utredningsområde finns två verkstadsindustrier där det har hanterats halogenerade lösningsmedel.

Uppe på Skönviksberget finns en barkdeponi. Närmare Timrå i närheten av Märlo finns en nedlagd impregneringsanläggning. I anslutning till SCAs pappersmassafabrik Östrand finns fyra avfalldeponier för industriavfall. Vid Timrå industriområde finns ett flertal verksamheter, en deponi för industriavfall och/eller annat avfall.

I området för Svedje finns en gammal gruva och en deponi.

Närmare Sörberge finns en kemtvätt, och en deponi. Intill Stavreviken finns potentiellt förorenade områden i anslutning till den gamla bruksverksamheten som bedrevs vid Lögdö bruk samt vid plantskolan. Vid Stavreviken finns även Stavrevikens deponi. I närheten av Krigsbyn finns en bilskrotsanläggning, i närheten av Bye ligger Bye traktordemontering samt Gnistringe sågverk, där det förekommit doppning med förorenande impregneringsmedel.

I Antjärn finns en drivmedelsanläggning samt en verkstadsindustri. Vid Kittjärn ligger Järsta byggtippar och en bilskrotsanläggning. I Härnösand vid industriområdet vid Ringvägen ligger bland annat en verkstadsindustri. Närmare centrala Härnösand finns två drivmedelsanläggningar samt en kemtvätt.

Nr:	Kommun	Id	Objektnamn	Status	Fastighet	N	E	PrimärBran	SekundärBr	Riskklass	Korridoralternativ
1	Timrå	110940	Hamsta impregnering	Inventering pågående	Hamsta 5:3	6928816	617668	Träimpregnering	Uppgift saknas	2	Röd väst
2	Timrå	110942	Östrand, deponi Skyttberg	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Skyttberg S:1	6928988	619466	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå öst
3	Timrå	110962	Lundesågen	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Lunde 1:22	6934770	620923	Sågverk utan dopping/impregnering	Uppgift saknas	4	Röd öst
4	Timrå	110979	Timrå Trävaru AB / Träshopen	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:25	6931490	619645	Sågverk utan dopping/impregnering	Uppgift saknas	4	Röd öst
5	Timrå	110984	Åströms Såg	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vävland S:3&2	6929562	618446	Sågverk utan dopping/impregnering	Uppgift saknas	4	Röd öst &Blå
6	Timrå	110991	Stora parkeringen deponi, Östrandfabriken	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Östrand 3:4	6929287	619791	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå öst
7	Timrå	110992	Skönvikstippen deponi	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Östrand 3:4	6929128	619447	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå öst
8	Timrå	110998	Bloms Bilskrot	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Bängling 2:16	6939854	628886	Skrothantering och skrothandel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst
9	Timrå	111000	Merlo barkupplag	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Birsta 2:1	6927789	618247	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst &Blå
10	Timrå	111006	Lunde gruva	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Lunde 3:5	6934951	620602	Gruva och upplag - Sulfidmalm, rödfyr	Uppgift saknas	4	Röd öst
11	Timrå	111011	Bergeforsen Mellersta Norrland Kraftstation	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Sörberge 10:1	6934347	622901	Kraftverksdamm	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
12	Timrå	111012	Lögdö Fröplantage	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Lögdö Bruk 1:1	6938237	623219	Plantskola	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst
13	Timrå	111013	Lögdö Bruk - masugn	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Lögdö Bruk 1:1	6937935	622342	Järn-, stål- och manufaktur	Uppgift saknas	3	Röd öst
14	Timrå	111017	Sundfrakt	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Vivsta 7:57	6931343	620186	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
15	Timrå	111027	KNUTS MASKINSERVICE	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Lunde 2:10	6934348	620189	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst
16	Timrå	111040	Godstrafik och Bilspedition AB	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:13	6931648	619953	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst
17	Timrå	111042	Däckia	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Vivstamon 1:23	6931610	619695	Gummiproduktion	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst
18	Timrå	111049	ANA-Maskin i Södra Norrland AB	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:6	6931242	619812	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
19	Timrå	111050	Bilbolaget Sundsvall AB	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:38,Vivstamon 1:37	6931310	619952	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
20	Timrå	111051	f.d. Lindéns skyltar	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Vivstamon 1:4	6931047	619758	Grafisk industri	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
21	Timrå	111060	Ö-80 parkeringen Östrand deponi, nr 34	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Östrand 3:4	6929649	620170	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå öst
22	Timrå	111063	Tappställe Vivstamon	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:17	6931928	620351	Drivmedelshantering	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
23	Timrå	111069	Stavreviken deponi	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Stavre 6:1	6938269	623481	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	3	Röd öst
24	Timrå	111073	Lunde deponi	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Lunde 2:14&2	6934826	621023	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	3	Röd öst
25	Timrå	111074	Norrberge deponi	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Norrberge 3:2&3	6934624	623630	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	4	Blå
26	Timrå	111076	Södra Lundevalen deponi	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Böle 1:169	6932961	621316	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	3	Blå
27	Timrå	111078	E4 Tallbacken deponi	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivsta 13:19 (E4)	6931143	619914	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	4	Blå
28	Timrå	111079	Vivsta deponi	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Vivsta 13:19&2	6931729	619577	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	2	Röd öst
29	Timrå	111085	Stordalens deponi	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Norrberge 2:1,Norrberge 3:34	6935450	624661	Avfallsdeponier - icke farligt, farligt avfall	Uppgift saknas	4	Blå
30	Timrå	111087	VEPRO, Verktyg och Prototyper AB	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:66	6931838	619889	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	4	Röd öst
31	Timrå	111089	IBEROBOT Svenska AB, Granlo Mekaniska Verkstad	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Vivstamon 1:51	6932059	620298	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	3	Röd öst
32	Timrå	111091	GRAHMS SVETS OCH MONTAGE HB	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:68	6931336	619616	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	4	Röd öst
33	Timrå	111094	TIMRÅ ELBYGGNAD AB	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:63	6932024	620448	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	4	Blå
34	Timrå	111104	IBEMEKO	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Vivstamon 1:14	6931566	619643	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	3	Röd öst
35	Timrå	111105	GRANLO MEKANISKA VERKSTAD AB	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Vivstamon 1:35	6931439	620003	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	4	Blå

Nr:	Kommun	Id	Objektnamn	Status	Fastighet	N	E	PrimärBran	SekundärBr	Riskklass	Korridoralternativ
36	Timrå	111107	JONO/ Permobil/ Hantverkshuset	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	Vivstamon 1:32	6931897	619927	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	3	Röd öst
37	Härnösand	111131	Shell Artillerigatan	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Lommen 14	6947839	649814	Drivmedelshantering	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
38	Härnösand	111139	Begagnade Bildelar i Härnösand AB	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Järsta 4:28	6945371	646071	Skrothantering och skrothandel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
39	Härnösand	111142	Näslunds Snickeri AB	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Haren 22	6947819	649290	Sågverk med doppling	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
40	Härnösand	111163	Svenssons Kem- och Vittvätt	Inventering pågående	Antilopen 5	6947955	649776	Kemtvätt - med lösningsmedel	Bilvårdsanläggning, bilve	2	Röd öst
41	Härnösand	111163	Svenssons Kem- och Vittvätt	Inventering pågående	Antilopen 5	6947955	649776	Kemtvätt - med lösningsmedel	Bilvårdsanläggning, bilve	2	Blå
42	Härnösand	111165	Holmbergs måleri och billackering	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Granen 11	6948021	649830	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
43	Härnösand	111167	Svenska godscentraler, ASG	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Fastlandet 2:85	6948249	650109	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
44	Härnösand	111261	Lindholms bil o plåt	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Antjärn 11:1	6942920	643115	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
45	Härnösand	111262	Berggren Ventilation Plåt	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Bergådalen 1:2	6942364	643889	Verkstadsindustri - utan halogenerade lösningsmedel	Övrigt BKL 4	3	Blå
46	Härnösand	111263	Konsum med bensin	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Antjärn 1:20	6942718	642921	Drivmedelshantering	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
47	Härnösand	111264	Vägbolagets asfaltverk	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Järsta 3:1	6945479	645639	Oljegrus- och asfaltsverk - stationära	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
48	Härnösand	111288	Midlanda Motorpark/ Mittsverige-banan	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Tjärnsjö 2:16	6944192	644611	Motorbanor	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
49	Härnösand	111290	Jet	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Fastlandet 2:85	6948140	650068	Drivmedelshantering	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
50	Härnösand	111322	Järsta byggtipp 2	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Järsta 2:1,Järsta 4:21	6945578	645721	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
51	Härnösand	111323	Järsta byggtipp 1	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Järsta 4:26	6945320	645298	Industrideponier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
52	Härnösand	111370	Baldershage Ind område	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Balderhade 3, Balderhade2, Balderhade 1,Balderhade7, Balderhade 6,Fastlandet2:44, Fastlandet 2:45	6947705	649140	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
53	Sundsvall	111699	Tesab Verkstad AB	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Högom 3:101	6920865	615775	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
54	Sundsvall	111875	Fromells VIP-teknik	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	HÖGOM 3:155	6920671	616274	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Uppgift saknas	2	Röd öst & Blå
55	Sundsvall	111902	KAFK / Sanmina	Inventering pågående	Högom 3:168	6920561	616395	Ytbehandling av metaller elektrolytiska/kemiska processer	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
56	Sundsvall	111989	Sundsvalls Biathlon, Skjutbana	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Birsta 2:1	6927630	618252	Skjutbana - hagel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
57	Sundsvall	112029	E.ON Elnät AB / Båkabs stolplager	Inventering pågående	Bergsåker 41:1,Bergsåker 17:4	6921692	615496	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	Övrigt BKL 3	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
58	Sundsvall	112032	Huli Bil & Plåt	Identifiering avslutad - ingen åtgärd	Huli 4:31	6923356	616939	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Röd öst & Blå
59	Sundsvall	111861	Mohög Ljunghem Nacksta	Inventering avslutad - förstudie ej påbörjad	HÖGOM 3:158	6920443	616343	Ytbehandling av metaller elektrolytiska/kemiska processer	Verkstadsindustri - med halogenerade lösningsmedel	3	Röd öst & Blå
61	Timrå	176266	Tvättmäster Kemisk tvätt	Inventering avslutad - ingen åtgärd	Sörberge 1:205>1	6933283	622116	Kemtvätt - med lösningsmedel	Uppgift saknas	3	Blå Öst
62	Timrå	111004	Dufvenbergs Traktordemomtering Bye	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Bye 1:13	6939013	636056	Skrothantering och skrothandel	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå
63	Härnösand	111381	Gnistring Sågverk	Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad	Gåsnäs 2:3	6939247	637644	Sågverk med doppling	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Blå

Trafikverket, Box 186, 871 24 Härnösand
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243-795 90

www.trafikverket.se